

Naziv studija	Dvopredmetni preddiplomski studij geografije		
Naziv kolegija	Hrvatsko iseljeništvo		
Status kolegija	Izborni		
Godina	III	Semestar	V
ECTS bodovi	2		
Nastavnik	Izv. dr. sc. Anica Čuka		
e-mail	acuka@unizd.hr		
vrijeme konzultacija	Prema dogovoru (svaki radni dan)		
Mjesto izvodenja nastave	113		
Oblici izvodenja nastave	Predavanja i seminari		
Nastavno opterećenje P+S+V	30+0+0		
Način provjere znanja i polaganja ispita	Pismeni ispit		
Početak nastave	2.10.2018.	Završetak nastave	25.1.2019.
Kolokviji	1. termin	2. termin	3. termin
			4. termin
Ispitni rokovi	1. termin	2. termin	3. termin
	8.2. u 12.00	22.2. u 12.00	13.9. u 12.00
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita iz ovoga kolegija studenti će biti sposobni:		
	<ul style="list-style-type: none"> • Objasniti razloge stoljetnog iseljavanja iz pojedinih dijelova Republike Hrvatske. • Utvrditi osnovne emigracijske valove iz područja Republike Hrvatske u inozemstvo. • Objasniti osnovne pull čimbenike pojedinih imigracijskih zemalja svijeta koji su utjecali na odabir tih destinacija za život hrvatskih iseljenika u pojedinim povijesnim razdobljima. • Protumačiti razliku između dobno-spolnog i obrazovnog sastava iseljenika koji su sudjelovali u emigracijskom valu s kraja 19. i početka 20. stoljeća i onih koji su emigrirali krajem 20. i početkom 21. stoljeća. • Utvrditi približan broj, demografske značajke te prostorni razmještaj hrvatskih iseljenika i njihovih potomaka u zemljama u kojima su oni trenutno najbrojniji. 		
Preduvjeti za upis	Nema		
Sadržaj kolegija	Hrvatska je tradicionalno iseljenička zemlja što je značajno utjecalo na njezin demografski razvoj tijekom prošlosti, ali i u novije doba. U okviru kolegija će se obraditi povijest iseljavanja iz Hrvatske kroz najvažnija emigracijska razdoblja. Utvrdit će se osnovni emigracijski valovi iz RH. Zasebno će se obraditi razlozi iseljavanja u pojedinim razdobljima te pull čimbenici koji su uvjetovali odabir pojedinih		

	zemalja kao država destinacija hrvatskih iseljenika. Utvrdit će se broj iseljenika u prošlosti te broj onih koji su bili dio povratničke struje. Temeljem rezultata novijih popisa stanovnika utvrdit će se trenutni broj hrvatskih iseljenika i njihovih potomaka u državama u kojima su najzastupljeniji čime će se omogućiti predodžba geografske rasprostranjenosti hrvatskih iseljenika u svijetu. Objasnit će se trenutno stanje po pitanju vanjske emigracije s posebnim osvrtom na razloge iseljavanja te dobno-spolni i obrazovni sastav iseljenika.
Obvezna literatura	<p>Nejašmić, I.: <i>Demogeografija</i>, stanovništvo u prostornim odnosima i procesima, Školska knjiga, Zagreb, 2005. 135-151.</p> <p>Nejašmić, I.: <i>Stanovništvo Hrvatske</i>, demografske studije i analize, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb, 2008., str. 95.-116.</p> <p>Čizmić, I. et. al.: <i>Iseljena Hrvatska</i>, Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.</p>
Dopunska literatura	<p>Mesić, M. I suradnici: <i>Vanjske migracije i društveni razvitak</i>, Institut za migracije i narodnosti Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 1991.</p> <p>Smoljan, I.: <i>Hrvatska dijaspora</i>, Horizont Press, Zagreb, 1997.</p> <p>Antić, Lj.: <i>Hrvati i Amerika</i>, drugo dopunjeno izdanje, Hrvatska sveučilišna naklada, Institut za primjenjena društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2002.</p> <p>Antić, Lj.: <i>Hrvati u Južnoj Americi do 1914.</i>, Institut za migracije i narodnosti, Zagreb, 1991.</p> <p>Čuka, A.: <i>Hrvati u SAD-u prema novijim američkim popisima stanovnika</i>, Migrantske zajednice, udruženja i društvene aktivnosti u Sjevernoj i Južnoj Americi: komparativni prikaz Hrvatska-Slovenija, Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 3. travnja 2009., Institut za migracije i narodnosti, Zagreb, 45-58</p> <p>Manning, Patrick: Migration in world history, Routledge, 2012.</p> <p>World migration report, International organization for migration, (http://www.iom.int/cms/wmr2013)</p>
Internetski izvori	<p>http://www.matis.hr (Hrvatska matica iseljenika)</p> <p>www.geografija.hr</p>
Način praćenja kvalitete	Praćenje kvalitete uključuje studentsku evaluaciju, uspjeh studenata na ispitu, pohađanje nastave te praćenje aktivnosti studenata na nastavi.
Uvjeti za dobivanje potpisa	Prisutnost na predavanjima i seminarima najmanje 75% ili u slučaju kolizije najmanje 50 %
Način bodovanja kolokvija/seminara/vježbi/ispita	Student mora uspješno odgovoriti na 60% pitanja da bi položio pismeni ispit.
Način formiranja	Konačnu ocjenu čini ocjena pismenog dijela ispita. Ocjene iz pismenog

konačne ocjene	dijela ispita se formiraju sukladno postotku točnih odgovora i to na sljedeći način: < 60% - nedovoljan (1) 60-69% - dovoljan (2) 70-79% - dobar (3) 80-89% - vrlo dobar (4) 90% i > - izvrstan (5)
Napomena	

Nastavne teme-predavanja		
Red. br.	Naslov	Literatura
1.	Uvod u kolegij, obavezna i dopunska literatura, plan rada	
2.	Povijest svjetskih migracija od prapovijesti do 1492.	Manning, Patrick: <i>Migration in world history</i> , Routlege, 2012.
3.	Svjetske migracije nakon Velikih otkrića	Manning, Patrick: <i>Migration in world history</i> , Routlege, 2012.
4.	Emigracijske i imigracijske zemlje svijeta	World migration report, International organization for migration, http://www.iom.int/cms/wmr2013
5.	Vanjska migracija iz RH do 1880. godine	Nejašmić, I.: <i>Demogeografija</i> , stanovništvo u prostornim odnosima i procesima, Školska knjiga, Zagreb, 2005. 135-151. Nejašmić, I.: <i>Stanovništvo Hrvatske</i> , demografske studije i analize, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb, 2008., str. 95.-116.
6.	Vanjska migracija iz RH od 1880. godine do 2. svjetskog rata	Nejašmić, I.: <i>Demogeografija</i> , stanovništvo u prostornim odnosima i procesima, Školska knjiga, Zagreb, 2005. 135
7.	Vanjska migracija iz RH od 2. svjetskog rata do Domovinskog rata	Nejašmić, I.: <i>Stanovništvo Hrvatske</i> , demografske studije i analize, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb, 2008., str. 95.
8.	Dinamika iseljavanja i utjecaj na demografske promjene u RH u vrijeme i nakon Domovinskog rata	Nejašmić, I.: <i>Demogeografija</i> , stanovništvo u prostornim odnosima i procesima, Školska knjiga, Zagreb, 2005. 135
9.	Hrvati u SAD-u - povijest iseljavanja te osnovni push i pull čimbenici	Antić, Lj.: <i>Hrvati i Amerika</i> , drugo dopunjeno izdanje, Hrvatska sveučilišna naklada, Institut za primjenjena društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2002. Čuka, A.: <i>Hrvati u SAD-u prema novijim američkim popisima stanovnika</i> , Migrantske

		zajednice, udruženja i društvene aktivnosti u Sjevernoj i Južnoj Americi: komparativni prikaz Hrvatska-Slovenija, Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 3. travnja 2009., Institut za migracije i narodnosti, Zagreb, 45-58
10.	Broj i prostorna raspodjela Hrvata u SAD-u	<p>Antić, Lj.: <i>Hrvati i Amerika</i>, drugo dopunjeno izdanje, Hrvatska sveučilišna naklada, Institut za primjenjena društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2002.</p> <p>Čuka, A.: <i>Hrvati u SAD-u prema novijim američkim popisima stanovnika</i>, Migrantske zajednice, udruženja i društvene aktivnosti u Sjevernoj i Južnoj Americi: komparativni prikaz Hrvatska-Slovenija, Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 3. travnja 2009., Institut za migracije i narodnosti, Zagreb, 45-58</p>
11.	Hrvati u Kanadi	<p>Čizmić, I. et. al.: <i>Iseljena Hrvatska</i>, Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.</p> <p>Antić, Lj.: <i>Hrvati i Amerika</i>, drugo dopunjeno izdanje, Hrvatska sveučilišna naklada, Institut za primjenjena društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2002.</p> <p>Migrantske zajednice, udruženja i društvene aktivnosti u Sjevernoj i Južnoj Americi: komparativni prikaz Hrvatska-Slovenija, Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 3. travnja 2009., Institut za migracije i narodnosti, Zagreb, 45-58</p>
12.	Hrvati u Kanadi	<p>Čizmić, I. et. al.: <i>Iseljena Hrvatska</i>, Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.</p> <p>Antić, Lj.: <i>Hrvati i Amerika</i>, drugo dopunjeno izdanje, Hrvatska sveučilišna naklada, Institut za primjenjena društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2002.</p> <p>Migrantske zajednice, udruženja i društvene aktivnosti u Sjevernoj i Južnoj Americi: komparativni prikaz Hrvatska-Slovenija, Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 3. travnja 2009., Institut za migracije i narodnosti, Zagreb, 45-58</p>
13.	Hrvati u Južnoj Americi	Čizmić, I. et. al.: <i>Iseljena Hrvatska</i> , Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.

		<p>Antić, Lj.: <i>Hrvati i Amerika</i>, drugo dopunjeno izdanje, Hrvatska sveučilišna naklada, Institut za primjenjena društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2002.</p> <p>Migrantske zajednice, udruženja i društvene aktivnosti u Sjevernoj i Južnoj Americi: komparativni prikaz Hrvatska-Slovenija, Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 3. travnja 2009., Institut za migracije i narodnosti, Zagreb, 45-58</p>
14.	Hrvati u Južnoj Americi	<p>Čizmić, I. et. al.: <i>Iseljena Hrvatska</i>, Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.</p> <p>Antić, Lj.: <i>Hrvati i Amerika</i>, drugo dopunjeno izdanje, Hrvatska sveučilišna naklada, Institut za primjenjena društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2002.</p> <p>Migrantske zajednice, udruženja i društvene aktivnosti u Sjevernoj i Južnoj Americi: komparativni prikaz Hrvatska-Slovenija, Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 3. travnja 2009., Institut za migracije i narodnosti, Zagreb, 45-58</p>
15.	Hrvati u Australiji i Novom Zelandu	Čizmić, I. et. al.: <i>Iseljena Hrvatska</i> , Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.
16.	Hrvati u Južnoj Africi	Čizmić, I. et. al.: <i>Iseljena Hrvatska</i> , Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.
17.	Hrvati u europskim zemljama; dinamika iseljavanja i prostorna raspodjela; osnovni politički i gospodarski razlozi iseljavanja	Čizmić, I. et. al.: <i>Iseljena Hrvatska</i> , Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.
18.	Hrvati u Njemačkoj i Austriji	Čizmić, I. et. al.: <i>Iseljena Hrvatska</i> , Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.
19.	Hrvati u Belgiji i Nizozemskoj	Čizmić, I. et. al.: <i>Iseljena Hrvatska</i> , Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.
20.	Hrvati u Švicarskoj	Čizmić, I. et. al.: <i>Iseljena Hrvatska</i> , Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.
21.	Hrvati u Skandinavskim zemljama	Čizmić, I. et. al.: <i>Iseljena Hrvatska</i> , Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.
22.	Hrvati u Francuskoj	Čizmić, I. et. al.: <i>Iseljena Hrvatska</i> , Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.
23.	Hrvati u Velikoj Britaniji	Čizmić, I. et. al.: <i>Iseljena Hrvatska</i> , Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.
24.	Hrvati u Italiji	Čizmić, I. et. al.: <i>Iseljena Hrvatska</i> , Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.
25.	Hrvatske nacionalne manjine u susjednim	Čizmić, I. et. al.: <i>Iseljena Hrvatska</i> , Golden

	zemljama	marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.
26.	Identitet i budućnost hrvatskih iseljenika	Čizmić, I. et. al.: <i>Iseljena Hrvatska</i> , Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005. Smoljan, I.: <i>Hrvatska dijaspora</i> , Horizont Press, Zagreb, 1997.
27.	Suvremeno iseljavanje – razlozi i posljedice	Čizmić, I. et. al.: <i>Iseljena Hrvatska</i> , Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005. Smoljan, I.: <i>Hrvatska dijaspora</i> , Horizont Press, Zagreb, 1997. www.dzs.hr
28.	Suvremeno iseljavanje – razlozi i posljedice	Čizmić, I. et. al.: <i>Iseljena Hrvatska</i> , Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005. Smoljan, I.: <i>Hrvatska dijaspora</i> , Horizont Press, Zagreb, 1997. www.dzs.hr
29.	Mogućnosti povratka u Hrvatsku	Čizmić, I. et. al.: <i>Iseljena Hrvatska</i> , Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005. Smoljan, I.: <i>Hrvatska dijaspora</i> , Horizont Press, Zagreb, 1997.
30.	Završni sat	

Nastavnik:
Izv. prof. dr. sc. Anica Čuka